

Vai iespējams Latvijā šķirt laulību ar citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsoni?

Publicēts: 04.02.2020.

Nosakot pārrobežu laulības šķiršanas lietu piekritību jeb to, kura tiesa ir kompetenta skatīt laulības šķiršanas lietu, visām Eiropas Savienības dalībvalstu tiesām (vai tiesu iestādēm) jāpiemēro [Regula \(EK\) Nr.2201/2003](#) jeb Briseles IIbis regula (vairāk skatīt [šeit](#)). Latvijā par tiesu iestādēm Briseles IIbis regula izpratnē ir uzskatāmi arī zvērināti notāri, jo arī zvērināti notāri saskaņā ar [Notariāta likuma](#) 65. panta 5.1 punktu un P sadaļu var vest laulības šķiršanas lietas.

Latvijas [Civilprocesa likuma](#) noteikumi par laulības šķiršanas lietu piekritību piemērojami vienīgi nosakot nacionālo teritoriālo piekritību. [Civilprocesa likuma](#) noteikumus nepiemēro, nosakot, vai konkrēto laulības šķiršanas lietu ir kompetentas skatīt Latvijas vai tomēr kādas citas valsts tiesas.

[Notariāta likuma](#) 326. pants konkrēti paredz, ka piekritību šķirt laulību pārrobežu lietā nosaka saskaņā ar Padomes 2003. gada 27. novembra regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (turpmāk — regula Nr. 2201/2003) 3.pantu.

Saskaņā ar Briseles IIbis regulas 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu to piemēro pārrobežu civilajā tiesvedībā, kas saistīta ar laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu un laulības atzīšanu par neesošu. Pārrobežu raksturs laulības šķiršanas lietām ir, piemēram, ja laulātajiem ir pastāvīgās dzīvesvietas atšķirīgās valstīs vai ja tie ir atšķirīgu valstu pilsoņi. Briseles IIbis regulas noteikumi par laulības šķiršanu ir piemērojami ne vien attiecībās ar citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsoni, bet arī, ja atbildētājs ir no trešās valsts. Ja Latvijas pilsonis vai Latvijā pastāvīgi dzīvojoša persona var pamatoti atsaukties uz kaut vienu no Briseles IIbis regulas 3. pantā minētajiem alternatīvi piemērojamajiem jurisdikcijas pamatiem, laulības šķiršanas pieteikums var tikt iesniegts Latvijā, neatkarīgi no tā, kādas valsts pilsonība vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts ir atbildētājam.

Turklāt saskaņā ar Briseles IIbis regulas 6. pantu laulāto, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm (tātad arī ja viņš ir kādas III valsts pilsonis) vai arī kurš ir kādas no Eiropas Savienības dalībvalstīm pilsonis, drīkst iesūdzēt citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesā tikai saskaņā ar Briseles IIbis noteikumiem.

<https://www.tm.gov.lv/lv/vai-iespejams-latvija-skirt-laulibu-ar-citas-eiropas-savienibas-dalibvalsts-pilsoni>